

بررسی میل و منار های ایرانی در شیوه پارتی

کیهان سلیمان نژاد^{۱*}

۱- دانشجوی کارشناسی ارشد مهندسی معماری، دانشگاه آزاد اسلامی واحد تبریز، ایران، Kayhan.snt@gmail.com

چکیده

میل ها و منار ها از عناصر معماری ایرانی هستند که به عنوان نشانه و راهنما مورد استفاده قرار گرفته اند و چنانکه در این تحقیق مورد پژوهش قرار گرفته است وجود این نشانه های راهنما قبل از اسلام، گاه نشان از وجود آبادانی برای کاروانیان و همچنین گاه نشان از وجود آتشکده بوده است. به طور کلی این نشانه ها در زمان اشکانیان و ساسانیان عملکرد فراوان داشته است. در این پژوهش ابتدا به مفهوم و تاریخچه میل و منار پرداخته سپس میل هایی که در بازه زمانی شیوه پارتی ساخته شده اند مورد بررسی قرار گرفته، در نهایت هم اطلاعات بدست آمده در جدولی بارگذاری شده و به روش تحلیلی، از لحاظ عملکرد، ابعاد و اندازه، دوره تاریخی و نوع مصالح مورد مقایسه قرار گرفته اند. روش تحقیق در این پژوهش بصورت استفاده از منابع کتابخانه ای و تجزیه و تحلیل داده ها بوده است. میتوان چنین نتیجه گرفت که در این دوره معماران از مهارت بالایی برخوردار بوده اند چرا که در ساخت از پلان ها و مصالح گوناگویی استفاده نموده اند.

واژه های کلیدی: شیوه پارتی، میل، منار، آتشکده

۱- مقدمه

میل ها از جمله عناصر معماری ایرانی هستند که قبل از اسلام وجود داشته اند و بخش مهمی از خاطره جمعی ایرانیان را تشکیل میدهند و با ورود اسلام به ایران تحولاتی در فرم و عملکرد آنها ایجاد میشود. میل ها در ادوار مختلف کارکردهای متفاوتی داشته اند. وجود میل و منار بر سر راه کاروانیان، نشان از وجود آبادانی بوده است [۱]. به طور کلی میل ها در زمان اشکانیان و ساسانیان کاربرد فراوان داشته و بعد ها در دوران اسلامی نیز این میل ها را در منار ها نیز می توان مشاهده کرد. در جنگل ها رهگذران راه خود را گم میکردند. تاریکی و انبوه در ختان مانع از آن می شد که رهروان راه درست را بیابند. به همین سبب در جای مناسبی بر روی تپه میل راهنمایی ساخته می شده تا رهگذر را از راه دور متوجه آن شود. در دریا نیز میل های راهنمایی وجود داشته است که باید گفت در گذشته به نام خشابه و خشبات (نور دهنده، گنبد و ساختمان درخشنده) نام آور بوده اند این برج ها در کنار پارگین ها و دریاچه های درون نجد ایران یافت میشوند [۲]. میل هایی که در این پژوهش بررسی میشوند، در بازه ی زمانی هستند که در تقسیم بندی معماری ایرانی تحت عنوان شیوه پارتی شناخته میشوند. در این پژوهش روش تحقیق به صورت استفاده از منابع کتابخانه ای بوده است.